

**Ειρήνη Τσιάντη,
Δικηγόρος.**

“Ευθύνες και ποινές στην άσκηση της Επίβλεψης. Η Νομολογία των Ελληνικών Δικαστηρίων”.

Εισαγωγή

Έχει επανειλημμένως αποδειχτεί ότι η ποιότητα του Δομημένου Περιβάλλοντος καθρεπτίζει την παραγωγικότητα, την ανταγωνιστικότητα και την ευημερία. Επιπλέον, αρκετοί από τους παράγοντες δημόσιας υγείας και ασφάλειας που έχουν αντίκτυπο στην κοινωνία πηγάζουν από τον τρόπο δράσης και εποπτείας του

Επιβλέποντα Μηχανικού, εν μέρει υπευθύνου για την ποιότητα του Δομημένου Περιβάλλοντος.

Ειδικά η πολιτεία μας, λόγω των ειδικών γεωλογικών και φυσικών δεδομένων της χώρας μας, μέσω των νομοθετημάτων τα οποία έχει θεσπίσει, θεωρεί αδιαπραγμάτευτη την ποιότητα των κατασκευών και για λόγους δημοσίου συμφέροντος θέτει προς τούτο πολλές φορές αιώνια αστική και ποινική ευθύνη στον Επιβλέποντα Μηχανικό.

Οι αποφάσεις των Ελληνικών Δικαστηρίων

Η θέση της Νομολογίας σήμερα, όσον αφορά τα ως άνω πεδία ευθύνης του Μηχανικού, έχει κατά βάση ως εξής:

- **Ευθύνη του επιβλέποντα μηχανικού να ενεργήσει την επίβλεψη της κατασκευής κατά τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης.**

Ο επιβλέπων μηχανικός του έργου, έχει ιδιαίτερη νομική υποχρέωση, η οποία απορρέει από τις διατάξεις των άρθρων 286 και 434 ΠΚ, οι οποίες προβλέπουν ρητά την ύπαρξη ποινικής ευθύνης για παράβαση των κανόνων της οικοδομικής και γενικότερα οικοδομικών και πολεοδομικών διατάξεων, σε συνδυασμό με την υπ` αριθμ. 3046/304/30.1/3.2.89 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ "Περί Κτιριοδομικού Κανονισμού", να ενεργήσει

την επίβλεψη της κατασκευής κατά τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης, να εξακριβώσει την τήρηση των οδηγιών του κατά την εκτέλεση του έργου, να φροντίσει για την ορθή εφαρμογή της μελέτης, για την τήρηση των προδιαγραφών ασφαλείας και την άρση των τυχόν επικίνδυνων κατασκευών.

Ενόψει αυτών, σε περίπτωση κατά την οποία ο μηχανικός, εν γνώσει του κατά τη διεύθυνση της εκτέλεσης του έργου, την οποία αυτός πράγματι είχε αναλάβει, δέχτηκε την κατασκευή του με αποκλίσεις από την εγκεκριμένη οικοδομική άδεια και τις μελέτες που είχαν τεθεί υπόψη του και κατά παρέκκλιση τούτων, αλλά και των κοινώς αναγνωρισμένων κανόνων της επιστήμης και τέχνης, την οποία (παρέκκλιση) ο ίδιος έχει διαπιστώσει κατά την επίβλεψη του έργου με την αναφερόμενη ιδιότητα του, έχει δηλαδή διαπιστώσει τις αποκλίσεις, τεχνικές ελλείψεις και αστοχίες και ως εκ τούτου γνωρίζει και προβλέπει ότι εξαιτίας αυτών, το έργο είναι ελαττωματικό και επικίνδυνο, για τη ζωή και την υγεία ανθρώπων και ως επιβλέπων ουσιαστικά και τυπικά μηχανικός, αποδέχεται όμως την κατασκευή της οικοδομής κατά παρέκκλιση των μελετών που τέθηκαν υπόψη του, και τους όρους που οι μελέτες αυτές αλλά και η επιστήμη και η τέχνη θέτουν, τότε αυτός καθίσταται υπεύθυνος σε περίπτωση επέλευσης του κινδύνου (ΑΠ 8/2008, 9/2005, 11/2005, 13/2005, 408/2009).

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι η παραγραφή της αξιόποινης πράξης του άρθρου 286 ΠΚ, δεν αρχίζει από το χρόνο κατά τον οποίο ο υπαίτιος ενήργησε ή όφειλε να ενεργήσει, όπως ορίζεται για όλα τα εγκλήματα (άρθρο 17 ΠΚ), αλλά από την ημέρα επέλευσης του αποτελέσματος της παραβίασης (άρθρο 286 παρ. 2 ΠΚ), ρύθμιση που καθιστά την πράξη αυτή **πρακτικώς απαράγραφτη**. Το γεγονός αυτό θέτει σε ισόβια ομηρία τους μηχανικούς, αλλά και τους κληρονόμους τους, αφού η παραγραφή των αστικών αξιώσεων συμπίπτει με αυτήν του εγκλήματος (άρθρο 937 παρ. 2 ΑΚ). Παράλληλα, κατά τρόπο ασυνήθιστο, προβλέπεται το ίδιο πλαίσιο ποινής για την τέλεση της πράξης από δόλο και από αμέλεια, γεγονός που καθιστά δυσμενέστερη τη θέση του κατηγορουμένου στη δεύτερη περίπτωση, που συντρέχει κατά κανόνα.

- **Ευθύνη του επιβλέποντα μηχανικού για την λήψη και τήρηση των απαιτούμενων μέτρων ασφαλείας.**

Βασική παραδοχή αποτελεί ότι η σύμβαση με την οποία ανατίθεται σε διπλωματούχο μηχανικό η εκπόνηση μελέτης προς έκδοση οικοδομικής άδειας και η επίβλεψη του οικοδομικού έργου, στο οποίο αφορά αυτή, φέρει το χαρακτήρα συμβάσεως μισθώσεως έργου, η κατάρτιση της οποίας δεν υπόκειται σε συστατικό τύπο.

Περαιτέρω, από τις διατάξεις του π.δ. 778/1980 «Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών», του ν. 1396/1983 «Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφαλείας

στις οικοδομές και τα λοιπά ιδιωτικά έργα» και του π.δ. 1073/1981 «Περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεση εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας πολιτικού μηχανικού», συνάγεται ότι ο Μηχανικός που επιβλέπει την κατασκευή οικοδομικού έργου έχει νομική υποχρέωση να δίνει οδηγίες στον ιδιοκτήτη ή στον εργολάβο (και τον τυχόν υπάρχοντα υπεργολάβο) για τη λήψη των ενδεικνυομένων μέτρων ασφαλείας προς πρόληψη ατυχήματος, να επιβλέπει για τη λήψη των μέτρων αυτών και επίσης να δίνει οδηγίες για τη λήψη μέτρων.

Ειδικότερα, στο άρθρο 7 (Υποχρεώσεις επιβλέποντος) του Ν 1396/1983 οι διατάξεις του οποίου, σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτού "αφορούν αποκλειστικά στη λήψη και τήρηση των μέτρων ασφαλείας για την προστασία των εργαζομένων και τρίτων κατά την εκτέλεση των οικοδομικών και λοιπών τεχνικών έργων», ορίζεται ότι μεταξύ των υπευθύνων για την λήψη των μέτρων ασφαλείας σε ένα οικοδομικό έργο είναι και ο μηχανικός που αναλαμβάνει την επίβλεψη της εφαρμογής της μελέτης και της εκτελέσεως τεχνικού έργου ή τμήματος του, σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και τέχνης.

Η ευθύνη του επιβλέποντος συνίσταται: είτε στο ότι δεν φρόντισε για την λήψη των απαιτούμενων μέτρων ασφαλείας, είτε στο ότι μολονότι αυτός διαπίστωσε, λόγω της επιβλέψεως που έκανε, ότι ο δεν λήφθηκαν στην οικοδομή τα υποδειχθέντα και απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας για την ασφάλεια των εργαζομένων, δεν έδωσε, όπως είχε υποχρέωση (άρθρο 7 Ν. 1396/1983), εντολή και οδηγίες

λήψης αυτών στον εργολάβο και δεν επέβλεψε την τήρηση των οδηγιών του (ΑΠ 1037/2009).

Σημειώνεται ότι όσον αφορά στην απόδοση των ευθυνών εξετάζεται ποιος ήταν στη συγκεκριμένη περίπτωση ο επιβλέπων μηχανικός του έργου, ήτοι ο μηχανικός στον οποίο ο κύριος του έργου είχε αναθέσει την επίβλεψη αυτού και αυτός ο οποίος εν τοις πράγμασι ασκούσε την επίβλεψη του έργου (ΑΠ 855/2010, 1029/2008).

Με βάση τα δεδομένα αυτά, σε περίπτωση πρόκλησης ατυχήματος, λόγω μη λήψης των απαιτούμενων και προβλεπόμενων από το νόμο μέτρων ασφαλείας σε κάποιο οικοδομικό έργο, τα Δικαστήρια θεωρούν ότι υφίσταται, μεταξύ άλλων και ευθύνη του επιβλέποντος το έργο μηχανικού, διότι αυτός, ενώ είχε ιδιαίτερη νομική υποχρέωση, κατά τις ανωτέρω διατάξεις, ως μελετητής και επιβλέπων μηχανικός του έργου, να επιμεληθεί της λήψεως των απαιτούμενων μέτρων ασφαλείας, ώστε να αποτραπεί ο κίνδυνος ατυχήματος, αυτός παρέλειψε την λήψη των μέτρων αυτών με συνέπεια να λάβει χώρα το ατύχημα (ΑΠ 855/2010, 93/2009, 1346/2008, 1029/2008, 848/1998).

Συμπεράσματα - Προσεγγίσεις :

Λαμβάνοντας υπόψη και την γνωμοδότηση του κ.Μυλωνόπουλου σε απάντηση σχετικού ερωτήματος του Τ.Ε.Ε εξάγονται τα εξής συμπεράσματα.

Για την στοιχειοθέτηση της αντικειμενικής υπόστασης του εξ αμελείας εγκλήματος αποτελέσματος, το οποίο αποτελεί συνήθη περίπτωση αδικημάτων αποδιδόμενων σε μηχανικούς, αξιώνεται ρητά, σύμφωνα με την ισχύουσα νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων, η αντικειμενική παραβίαση ενός καθήκοντος επιμελείας και αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ αυτής και του ζημιογόνου αποτελέσματος.¹

Τέτοιους αντικειμενικούς κανόνες επιμελείας, η παραβίαση των οποίων (επίσης σε αντικειμενικό επίπεδο) αποτελεί κατά νόμο άλλα και λογικά ουσιώδη προϋπόθεση για την θεμελίωση ευθύνης από αμέλεια μηχανικού, αποτελούν και οι περιλαμβανόμενοι σε διατάξεις νόμων, οι οποίοι ρυθμίζουν τα καθήκοντα *επίβλεψης* που επιβαρύνουν τον Μηχανικό κατά την εκτέλεση, οικοδομικού ή γενικότερα τεχνικού έργου.

Ειδικά καθήκοντα επιμελείας του επιβλέποντος μηχανικού θεμελιώνουν κυρίως οι διατάξεις, με τις οποίες καθορίζονται τα καθήκοντα, οι ευθύνες και οι εκ του νόμου υποχρεώσεις των συντελεστών των τεχνικών έργων εν γένει, σε σχέση με την

---

¹ Βλ. π.χ. ΑΠ 958/1981, ΠΧ ΛΒ (1982) ΑΠ 290/2004, Ποιν/Λογ 2004, 331, ΑΠ 2432/2003, Ποιν/Λογ 2003, 2582 ΑΠ 1863/2004, Ποιν/Λογ 2004, 2286, ΑΠ 1999/2004, Ποιν/Λογ 2004, 2392, 2394, ΑΠ 2452/2003, Ποιν/Λογ 2003, 2611

ασφάλεια των εργαζομένων και τρίτων κατά την εκτέλεση των έργων, καθώς και η διαδικασία λήψης και τήρησης μέτρων ασφαλείας κατά το στάδιο εκτελέσεως των σχετικών εργασιών.

Η ελληνική νομολογία τοποθετεί τον μηχανικό και κυρίως τον επιβλέποντα, ευθύς εξ αρχής σε θέση αντικειμενικά υπευθύνου.

Με βάση τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία καθίσταται σαφές ότι η υπηρεσία της επίβλεψης ως υπηρεσία Μηχανικού δεν είναι ενιαία και αδιαίρετη, αλλά αντιθέτως έχει αποτυπωθεί σε ποικίλες νομικές διατάξεις, οι οποίες καθιερώνουν εντελώς διαφορετικά μεταξύ τους και αυτοτελή καθήκοντα επιμελείας-. Με άλλα λόγια, η συμμετοχή, η παρακολούθηση και η εποπτεία από τους Μηχανικούς σε εκτελούμενα τεχνικά έργα καταγράφεται στο νόμο σε διαφορετικές μεταξύ τους διατάξεις, οι οποίες καθιερώνουν εκάστοτε και διαφορετικές υποχρεώσεις και ευθύνες. Η διάκριση των καθηκόντων και υποχρεώσεων του μηχανικού προκύπτει από την παράθεση των διατάξεων που αναφέρονται σε κάθε «είδους» επίβλεψη από την απλή ανάγνωση των οποίων καθίσταται σαφές, ότι για την ανάληψη κάθε επιμέρους υποχρέωσης απαιτείται μια διαφορετική σύμβαση με ιδιαίτερο αντικείμενο (έργο), όπως αυτό προσδιορίζεται από την εκάστοτε διάταξη νόμου ανάλογα με τον επιδιωκόμενο από τον νομοθέτη σκοπό.

Η αναγόρευση δηλ. του μηχανικού ως «επιβλέποντος» ενός τεχνικού έργου δεν συνεπάγεται άνευ ετέρου την καθολική του ευθύνη για την

ορθή εκτέλεση του έργου, πολλώ δε μάλλον ουδόλως σημαίνει ότι είναι υπαίτιος για οποιοδήποτε συλλήβδην εργατικό ατύχημα ή την σωματική βλάβη ή τον θάνατο τρίτων προσώπων που συνέβη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του τεχνικού έργου εκ μόνου του γεγονότος ότι αυτός υπήρξε επιβλέπων μηχανικός.

Πρέπει, επομένως, οπωσδήποτε να αναζητείται βάσει της συμβατικής σχέσης και της ρυθμιστικής αυτής νομοθεσίας, εάν ο υπό κρίση εκάστοτε επιβλέπων μηχανικός, ήταν επιφορτισμένος και με την τήρηση εκείνου του καθήκοντος επιμελείας, η παράβαση τον οποίου προκάλεσε αιτιωδώς το συγκεκριμένο, εκάστοτε, εγκληματικό αποτέλεσμα.²

Προς αυτή την κατεύθυνση το Τ.Ε.Ε αλλά και οι σύλλογοι των μηχανικών αυτοτελώς θα πρέπει να προσεγγίσουν την προτροπή για την κατάρτιση πρότυπων συμβάσεων .Εν προκειμένω το Τ.Ε.Ε εκ του καταστατικού του ρόλου μπορεί να οδηγηθεί μέσα από ειδική νομική επεξεργασία και έρευνα στην καθαρή και ορθή κατά το νόμο διάκριση καθηκόντων, την γνωστοποίηση σε όλα τα μέρη και τους συντελεστές των έργων των ευθυνών που αναλαμβάνουν και βέβαια την προσμονή από την πολιτεία των μέτρων εκείνων που θα ενθαρρύνουν μια προσέγγιση με στόχο κοινά παραδεκτούς κανόνες υγιούς ανταγωνισμού προς όφελος των πολιτών και ιδίως των εργαζομένων.

---

² Βλ.Μυλωνόπουλος, γνωμοδότηση.Ευθύνες Επιβλεπόντων.Τ.Ε.Ε

Προς ενημέρωση:

Παρατίθεται κατωτέρω η ισχύουσα νομοθεσία σχετικά με τα καθήκοντα του επιβλέποντα Μηχανικού και για την λήψη και τήρηση μέτρων ασφαλείας σε τεχνικά έργα.

Α. ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΝΟΝΩΝ

Που ρυθμίζουν το κανονιστικό πεδίο ευθύνης των Μηχανικών.

Νομοθετικό κείμενο	Άρθρα	Ευθύνη - Υποχρέωση
ΠΚ	286	Παραβίαση κανόνων οικοδομικής - ποινική ευθύνη
ΠΚ	434	Παράβαση οικοδομικών διατάξεων
ΑΚ	681	Υποχρέωση εκτέλεσης έργου
ΑΚ	685	Υποχρέωση λογοδοσίας, επιμελούς χρήσης ύλης, επιστροφής υπολοίπου ύλης που δεν χρησιμοποιήθηκε, υποχρέωση έγκαιρης και προσήκουκας εκτέλεσης
ΑΚ	698	Ευθύνη για τον κίνδυνο του έργου
ΠΔ 696/1974	91-95	Υποχρεώσεις επιβλέποντος για

		λογαριασμό του εργοδότη
Ν.Δ. 17/7-16/8/1923	53-55	Ευθύνη επιβλέψεως κατά την άδεια οικοδομικών εργασιών.

II. Πίνακας :

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Π.Δ. 22-12-1933 (τροπ. Π.Δ. 17/1978) «Περί ασφάλειας εργατών και υπαλλήλων επί φορητών κλιμάκων». (ΦΕΚ 406/Α/1933-ΦΕΚ 20/Α/17-2-1978).

Π.Δ. 95/1978 «Περί μέτρων υγιεινής και ασφάλειας των απασχολούμενων εις εργασίας συγκολλήσεων» (ΦΕΚ Α/20/17-2-1978)

Π.Δ. 778/1980 «Περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών» (ΦΕΚ 193/Α/26-8-1980)

Π.Δ. 1073/1981 «Περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεση εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας πολιτικού μηχανικού» (ΦΕΚ 260/16-9-1981).

Ν. 1396/1983 «Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφάλειας στις οικοδομές και τα λοιπά ιδιωτικά έργα» (ΦΕΚ 126/Α/15-9-1983)

Υ.Α. 130646/1984 «Ημερολόγιο μέτρων ασφάλειας (Η.Μ.Α.)» (ΦΕΚ 154/Β/19-3-1984)

Ν. 1430/1984 «Κύρωση της υπ' αριθμό 62 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας που αφορά τις διατάξεις ασφάλειας στην οικοδομική βιομηχανία και τη ρύθμιση θεμάτων που έχουν σχέση με αυτήν» (ΦΕΚ 49/Α/18-4-1984)

Ν. 1568/1987 ««Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων (συμπληρώσεις και τροποποιήσεις Ν. 1768/88 και Ν. 1682/87)» (ΦΕΚ 126/Α/15-9-1983)

Υ.Α. 131325/1985 Σύσταση μικτών επιτροπών ελέγχου σε οικοδομές και εργοταξιακά έργα» (ΦΕΚ 467/Β/28-8-1987).

Π.Δ. 315/1987 «Σύσταση επιτροπών υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας (Ε.Υ.Α.Ε.) σε εργοτάξια οικοδομών και εν γένει τεχνικών έργων». (ΦΕΚ 149/Α/25-8-1987)

Π.Δ. 294/1988 «Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης Τ.Α. και Γ.Ε. επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα Τ.Α. για τις επιχειρήσεις εκμεταλλεύσεις και εργασίες του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 1568/85 «Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων» (ΦΕΚ 138/Α/1988).

Ν. 3144/2003 (Άρθρο 9 : Συμπλήρωση διατάξεων του Ν. 1568/1985 «Υγιεινή και Ασφάλεια των Εργαζομένων» (προσόντα Ειδικότητες Τ.Α., Γ.Ε.) «Κοινωνικός διάλογος για την προώθηση της απασχόλησης και την κοινωνική προστασία και άλλες διατάξεις». (ΦΕΚ 111/Α/8-5-2003)

Π.Δ. 70α/88 (τροπ. Π.Δ. 175/1997) «Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται στον αμίαντο κατά την εργασία» (ΦΕΚ 31/Α/17-2-1988), όπως ισχύει με την τροποποίηση του με το Π.Δ. 175/1997, (ΦΕΚ 150/Α/15-7-1997)

Π.Δ. 225/1989 «Υγιεινή και ασφάλεια στα υπόγεια τεχνικά έργα (ΦΕΚ 106/Α/2-5-1989)

Κ.Υ.Α. 16440/Φ.10.4/445/1993 «Κανονισμός παραγωγής και διάθεσης στην αγορά συναρμολογούμενων μεταλλικών στοιχείων για την ασφαλή κατασκευή και χρήση μεταλλικών σκαλωσιών» (ΦΕΚ 756/Β/28-9-1993)

Κ.Υ.Α. Β 4373/1205/11-3-93 «Συμμόρφωση της ελληνικής νομοθεσίας με την 89/686/ΕΟΚ οδηγία του Συμβουλίου της 21/12/89 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.) (ΦΕΚ 187/Β/1993)

Κ.Υ.Α. 8881/3-6-94 Τροποποίηση της Κ.Υ.Α. Β 4373/1205/11-3-93 για τα Μ.Α.Π. σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες του Συμβουλίου 93/95/ΕΟΚ και 93/68/ΕΟΚ, (ΦΕΚ 450/Β/1994)

Κ.Υ.Α. 5261/190/97 Τροποποίηση της Κ.Υ.Α. Β 4373/1205/11-3-93 για τα Μ.Α.Π. όπως

τροποποιήθηκε και ισχύει μέχρι σήμερα σε συμμόρφωση προς την οδηγία Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 95/98/ΕΚ (ΦΕΚ 113/Β/1997)

Π.Δ. 395/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές Α+Υ για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 89/655/ΕΟΚ». (ΦΕΚ 220/Α/19-12-1994)

Π.Δ. 89/1999 Τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. 395/94 (ΦΕΚ 94/Α/13-5-1999) Εισάγονται συμπληρωματικές προδιαγραφές για ειδικούς εξοπλισμούς όπως : εξοπλισμός εργασίας, αυτοκινούμενος ή μη β) εξοπλισμός εργασίας που χρησιμοποιείται για ανύψωση φορτίων

Π.Δ. 304/2000 Τροποποίηση του Π.Δ. 395/94 «Ελάχιστες προδιαγραφές Α+Υ για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 89/655/ΕΟΚ όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 89/99 (ΦΕΚ 241/Α/03-11-2000)

Π.Δ. 155/2004 Τροποποίηση του Π.Δ. 395/94 «Ελάχιστες προδιαγραφές Α+Υ για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 89/655/ΕΟΚ» (Α' 220) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σε συμμόρφωση με την οδηγία 2001/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001.

(ΦΕΚ Α' 121 5-7-2004)

Π.Δ. 396/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές Α+Υ για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 89/656/ΕΟΚ». (ΦΕΚ 220/Α/1994)

Π.Δ. 397/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές Α+Υ κατά τη χειρονακτική διακίνηση φορτίων που συνεπάγεται κίνδυνο ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 90/269/ΕΟΚ». (ΦΕΚ 221/Α/19-12-1994)

Π.Δ. 105/1995 «Ελάχιστες προδιαγραφές για τη σήμανση ασφάλειας ή / και υγείας Α+Υ σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/58/ΕΟΚ». (ΦΕΚ 67/Α/10-04-1995)

Π.Δ. 17/96 «Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 29/8/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ». (ΦΕΚ 11/Α/18-1-1996)

Εγκύκλιος 130297/15-7-96 (Δ/νση Συνθηκών Εργασίας) Εγκύκλιος Εφαρμογής του Π.Δ. 17/96.

Π.Δ. 305/1996 Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 2/57/ΕΟΚ (ΦΕΚ 212/Α/29-08- 1996)

Εγκύκλιος Οικ 130159/7-5-1997 (Δ/νση Συνθηκών Εργασίας) Εγκύκλιος Εφαρμογής του Π.Δ. 305/96.

Τσιάντη Ειρήνη Δικηγόρος Αθηνών

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1963. Απόφοιτος Νομικής Σχολής Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών το 1986. Μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών από το 1988. Σήμερα διατηρεί Δικηγορικό Γραφείο στην Αθήνα.

E-mail: etsianti@otenet.gr